

ЄСАУЛІВКА (у 18 ст. — Євдокіївка, Лук'янівка) — селище міського типу Антрацитівського району **Луганської області**. Знаходиться на р. Кріпенька (притока Міусу), за 80 км від обл. центру та за 12 км від залізнич. ст. Антрацит. Площа 4,6 км². Насел. 1668 осіб (2001, складає 89,5 % до 1989), переважно українці та росіяни. Пobl. с-ща проходить автомагістраль Ростов-на-Дону (РФ)–Харків. Вперше згадується у писем. джерелах бл. 1777 як слобода, яка належала вдові бригадира Війська Донського Євдокії Луковиній. Згодом ці землі викуплено осавулом Л. Лук'яновим, за військовим званням якого й названо насел. пункт. У 80-х рр. 18 ст. в околиці Є. розвідано родовища вугілля (масштабний його видобуток розпочато на поч. 20 ст.), 1827 знайдено поклади свинцю, 1867 — золота. У 1860-х рр. в Є. діяли винокурня, цегел. завод, водяний млин, вітряк. 1868 започатковано 3 щоріч. ярмарки. Через слободу

проходила гол. дорога з Москви на Кавказ. Єсаулів. пошт. конторі підпорядковувались усі пошт. відділ. довколиш. сіл. Сюди з Рогозяної Балки за кореспонденцією приїжджав рос. письменник А. Чехов (згадує Є. в оповіданні «Щастя»). 1858 в Є. закладено (1861 освячено) церкву Преображення Господнього (у роки колективізації використовували як склад, згодом майже зруйнували; після 2-ї світової війни добудовано та переобладнано під клуб, нині Будинок культури). 1903 в Є. мешкало 1470, 1927 — 1584 особи. Під час воєн. дій 1918–20 влада неодноразово змінювалася. 1921–23 — у складі Дебальцев. пов., 1923–31 — Дмитрів. р-ну. Від 1938 — смт. 1937–40 тут працювали збагачувал. ф-ка та шахта з видобування поліметал. руд тресту «Донбасполіметал». Від 18 липня 1942 до 22 лютого 1943 та від 27 лютого до 31 серпня 1943 — під нім.-фашист. окупацією. Діяло підпілля. На фронтах 2-ї світової війни воювало 290 жителів с-ща, з них 200 загинуло. Нині в Є. — заг.-осв. школа, дитсадок, Будинок культури, б-ка, фельдшер.-акушер. пункт, пункт вет. допомоги, база відпочинку. Є реліг. громада УПЦ МП. Пobl. с-ща виявлено мезоліт. стоянку, поселення епохи бронзи та пізнього середньовіччя. Серед видат. уродженців — д-ри н. фахівці у галузі шахт. та підзем. будівництва **П. Должиков**, правознавець **І. Куксін**.

І. М. Захарченко, В. Г. Іваненко, О. В. Харланова

Бібліографічний опис:

Єсаулівка / І. М. Захарченко, В. Г. Іваненко, О. В. Харланова // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. — К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2009. — Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-20125>. — Останнє поновлення : 2023.

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України (докладніше).